

Svar på skrivelse angående uppföljning av utsatta barns situation i stadsdelen

Gillis Hammar
stadsdelsdirektör

Inger Norman
avdelningschef

Annica Blomsten
avdelningschef

Sammanfattning

På stadsdelsnämndens sammanträde 2006-03-23 anmälde vice ordföranden Madeleine Sjöstedt (fp) skrivelsen ”Uppföljning av utsatta barn i stadsdelen”.

Stadsdelsförvaltningen gavs i uppdrag att svara på skrivelsen som utmynnade i följande frågeställningar:

- Vilken slutsats dras av ökningen av anmälda misstänkta missförhållanden?
- Vilka åtgärder har vidtagits?
- Vad händer om barn uteblir från skolan en längre tid?
- Görs hembesök av skolan eller annan vid misstänkta missförhållanden?
- Är det problem med vårdnadshavarens samtycke för att få kontakt med barnet?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Förskola, skola, fritid och kultur och Individ- och familjeomsorgen.

• Vilken slutsats dras av ökningen av anmälda missförhållanden?

Förskola-skola-fritid:

- Att många av barnen i Farsta far illa.
- Att de som har med barn att göra, måste ha ett väl fungerande samarbete på alla nivåer i organisationen. Där spelar förvaltningens stödenhet och resursteamet en viktig roll, liksom Tuben och den nyinrättade verksamheten på Morgongården.

Ett bidragande skäl till att antalet anmälningar från förskola-skola-fritid, ökar, kan vara ökad medvetenhet om skyldigheten att göra anmälningar. Kunskapen om hur man gör en anmälan på ett korrekt sätt, har ökat hos personalen.

Individ och familjeomsorgen:

Under året har 674 barn och ungdomar varit aktuella för utredning inom enheten, vilket är en ökning med 148 ärenden jämfört med år 2004 och med 271 ärenden för år 2003.

Det senaste året har enheten 'Barn Ungdom-utredning' haft en egen mottagningsgrupp som tydligt kunnat se och följa upp vilka anmälningar som inkommit. Slutsatsen är att många barn och ungdomar i Farsta lever i utsatta situationer. Detta är dock inte något nytt. Utredningar har gjorts en eller flera gånger för mer än hälften av de barn/ungdomar som utretts de senaste åren.

• Vilka åtgärder har vidtagits?

Förskola-skola-fritid:

Avdelningen för förskola, skola och fritid har i samarbete med individ- och familjeomsorgen utarbetat en lathund med skriftliga rutiner för bl a när och hur en anmälan ska göras. Den är tänkt att användas av personal inom förskola, skola och fritid. Materialet har presenterats på skolorna av personal från individ- och familjeenheter för barn och ungdom.

Under år 2005 har två konferenser anordnats med personal från individ- och familjeenheter för barn och ungdom och förskola, skola och fritid. Huvudsyftet med konferenserna har varit att åstadkomma ett bättre samarbete för att hjälpa de barn och ungdomar i stadsdelen som på olika sätt har det svårt.

Individ och familjeomsorgen:

Farsta har i jämförelse över staden en högre andel anmälningar och en lägre andel inledda utredningar än genomsnittet i staden. Det höga antalet anmälningar medför att enhetens arbete i hög grad präglas av tvingande krav från lagar och riktlinjer. Graden av myndighetsutövning är hög.

Ökningen av antalet barnavårdsutredningar medför att utredningarna riskerar att bli ytligare och mindre genomarbetade.

Stadsdelen beviljar färre insatser och lägger mindre pengar än genomsnittet i staden när det gäller dygnetruntvård och har kortare vårdtider i dygnet runt vård än genomsnittet. Däremot är kostnaderna för öppenvård, stödboende och personal högre.

För att inom befintliga ramar klara av individ- och familjeomsorgens mål och åtaganden har följande åtgärder vidtagits:

Mottagningsgrupp

En ny mottagningsfunktion har inrättats vid enheten 'Barn Ungdom-utredning'. Alla anmälningar och ansökningar tas emot av mottagningsgruppen. Det har inneburit att bedömningen av anmälningarna och ansökningarna blivit mer likartade och kvaliteten på förhandsgranskningen av anmälningarna bättre. Beslut om att inleda utredning eller ej, kan fattas utan onödigt dröjsmål. Efter beslut om inledande av utredning har enhetens utredande socialsekreterare fyra månader på sig att genomföra denna utredning.

Fler utredare

För att klara av det ökade antalet utredningar har extra utredare anställts på utredningsenheten. För att säkerställa kvalitén på utredningsarbetet och för att rätt insats ska beviljas till rätt barn inom befintliga ramar arbetar enheten enligt en utredningsmetod kallad BBIC, "Barns behov i centrum", som bygger på att barn har sju behovsområden som kartläggs för att sedan matchas med föräldrarnas förmåga att tillgodose barnets olika behov. Vidare använder enheten *Savvy*, en metod för riskbedömning av missbrukande och kriminella ungdomar. Alla socialsekreterare har gått, eller kommer att gå en kognitiv beteendeterapi-utbildning.

Insatser

Budgeten till vårdkostnader 2006 är 29,5 mnkr, vilket räcker till:

- 90-100 familjehemsplacerade barn.
- Plats för en ungdom på sluten ungdomsvård i ett halvår
- Sju barn och ungdomar i jourhem, helårsplacering
- Sju helårs platser för barn och ungdomar i HVB hem, hem för vård eller boende.
- Sju helårs platser i öppenvård: MST, kvalificerad kontaktperson, dag behandlingar eller andra typer av öppenvårdsinsatser.

För att bromsa den befarade ökningen av kostnaderna för köpt dygnet-runtvård och kvalificerad öppenvård, har enheten inlett ett arbete med att utveckla egna alternativ på hemma plan. Individ- och familjs enhet 'Barn Ungdom-insatser' arbetar på uppdrag med familjer i Farsta.

Stadsdelen har från och med hösten 2005 tillgång till MST (intensiv, manualbaserad familjebehandling i hemmet). Två anställda har under våren avslutat en utbildning till ART behandlare (en aggressions och social färdighetsträning för ungdomar). Enheten har även en anställd som tillsammans med skolresursenheten driver Komet grupper för föräldrar med skolbarn. Vidare har enheten en ungdomsmentor, en kvalificerad kontaktperson som hjälper ungdomar komma på rätt spår och en socialsekreterare riktad mot unga lagöverträdare som har hand om insatserna medling, bekymringssamtal och samhällstjänst och konsekvensprogram.

- **Görs hembesök vid misstanke om missförhållanden?**

Förskola-skola-fritid:

Det förekommer att skolan gör hembesök, men det är inte vanligt.

Individ och familjeomsorgen:

När förhandsgranskning pågår, gör mottagningsgruppen hembesök vid behov och beroende på anmälans art. Till exempel då anmälan rör misstanke om uppenbar misär i hemmet. Den utredande socialsekreteraren gör vid behov självklart hembesök, beroende på utredningens art.

- **Är det problem med vårdnadshavarens samtycke för att få kontakt med barnet?**

Förskola-skola-fritid:

Nej. Det är svårt att arbeta med barnet om det inte sker i samarbete med vårdnadshavarna.

Individ och familjeomsorgen:

Det är ytterst sällan ett problem att samtycke krävs för att få kontakt med barnet. Men de få gånger vårdnadshavaren vägrar kan det bli reella problem.